

ПРИЧИНИ ЗА ЗАБОЛЯВАНИЯТА НА ПАРОДОНТА И ЗЪБИТЕ ГРИЖИ ЗА ЗЪБНАТА ПРОТЕЗА И ХИГИЕНА

Йордан Ковачев, Илия Након
Медицински Университет – Пловдив, Медицински Колеж
Специалност „Зъботехник”

Резюме: Постерната презентация представлява най-честите причини и фактори, причиняващи заболяванията на пародонта и зъбите, както и методи за тяхното отстраняване. Кървенето на венците е от най-често срещания симптом за пародонталните заболявания на населението. Хигиената на частичната или тотална зъбна протеза играе важна и превантивна роля в живота на хората носещи протеза.

Ключови думи: пародонт, зъбите, частични и тотални протези, хигиена

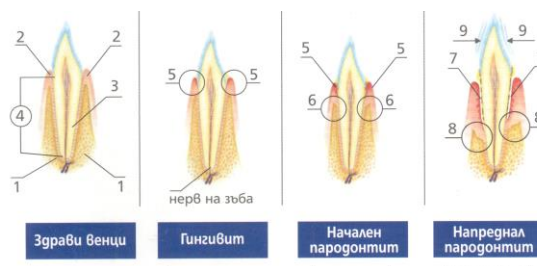
CAUSES OF PERIODONTAL DISEASE AND DENTS CARE FOR DENTURES AND HYGIENE

Jordan Kovachev, Iliia Nakov
Medical University - Plovdiv, Medical College
Speciality of Dental Technician”

Summary: The presentation displays the most common causes and factors for periodontal disease and dents and methods for their treatment. Bleeding gums is the most common symptom for periodontal diseases. The hygiene of the partial or total dental prosthesis plays an important preventive role in the lives of people bearing prosthesis.

Key words: periodontium, dents, total and partial dentures, hygiene

Въведение: Състоянието на венците е от съществено значение за запазване на зъбите. Здравите венци могат лесно да бъдат разпознати по цвета - те са розови, а не червени. Най-голямата заплаха за венците е зъбната плака - наричана още „зъбен камък”. Тя се състои от микроорганизми (70%) и смесица (30%) от продукти на бактериалната активност, протеини от слюнката, въглехидрати, остатъци от храна, клетки от венците и др. При недобра хигиена, когато зъбната плака не се почиства добре продължително време, се стига до възпаление на венците (гингивит), на пародонта (пародонтит/пародонтоза) и в крайна сметка до загуба на зъбите.

1. кост	(възпаление на венците)	(пародонтоза) -частично	(пародонтоза) - дълбоки
2. венец	- червени и кървящи вени (5)	стапяне на костта (6)	костни джобове (7)
3. парадонт	- неприятен дъх	- кървене на венците	- откриване на корените (8)
4. корен на зъба			- клатещи се зъби (9)

Кървенето на венците често е само най-очевидния признак на иначе много по-сериозен проблем, който може да доведе до стапяне на костта. Ето защо, адекватното поведение лечение изисква не просто спиране на кървенето от венците, но повлияване на причината и проблема като цяло. За точна оценка на вашето състояние консултирайте се със стоматолог или пародонтолог [1, стр.4].

Международни проучвания показват, че всеки човек някога през живота си е имал кървене от венците. Няколко групи хора обаче са значително повече предразположени към развитие на пародонтални заболявания.

Жени - поради хормоналните промени. Хормоналните промени в различните етапи от жизнения цикъл на жената – пубертет, бременност и менопауза, са предпоставка за много по-често и по-лесно развитие на гингивит и пародонтит. Повлиян от хормоните гингивит и пародонтит най-често се проявяват при подрастващи, при бременни или като нежелана лекарствена реакция при жени, използващи перорални противозачатъчни средства. Значима прогресия на гингивит свързан с бременността може да доведе до развитие на по-тежка пародонтална болест.

Пушачи и употребяващи тютюневи продукти. Пушенето е един от най-сериозните рискови фактори за развитие на пародонтални заболявания. Именно на него се дължат половината от случаите с пародонтити. В сравнение с непушачи, при пушачи индексът на плаката е по-висок, а тежестта на гингивита – по-голяма. Хората, които продължават да пушат, значително по-често разбиват напреднала форма на пародонтит.

Диабетици. Захарният диабет повишава податливостта и влошава тежестта и прогресията на пародонталната болест. Съвременни научни изследвания сочат, че самите пародонтални заболявания могат да влошат диабета, като затруднят контрола на нивата на кръвната захар.

Хора, подложени системно на стрес.

Цел: Поддържането на добра хигиена в устната кухина, превенцията по отношение на причините за пародонтални заболявания и почистване на зъбната протеза, подобряват качеството на живот на пациента и неговото самочувствие.

Материал и методи: Проблемът с пародонталните заболявания е изключително сериозен. По данни на статистиката над 90% от населението страда от кървене на венците. Много висок е процентът и на пациентите с напреднали форми на пародонтални заболявания, както и загубата на зъби, вследствие на тези заболявания. Облекчаването на болката при стоматологично лечение е извънредно важно. Болката в зъбите може да бъде предизвикана от различни патологични състояния: зъбен кариес, пулпит, травмиран зъб, вследствие хирургична интервенция в устната кухина и др. Стоматолозите имат възможност да избират сред ефикасни и безопасни методи за облекчаване на болката, за да намалят дискомфорта на своите пациенти при оперативна или друга намеса.

Овластяване на болката - ефикасност и безопасност

Следните групи аналгетици се прилагат за овластяване на болката:

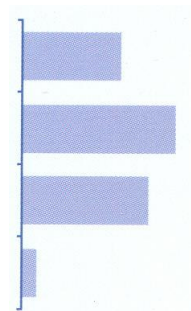
- Лекарствени продукти, съдържащи paracetamol
- Лекарствени продукти, съдържащи metamizole
- Нестероидни противовъзпалителни (НПВС) (aspirin, ibuprofen, nimesulide, etc.)

Около 40% от населението страда от свръхчувствителност на зъбите. Епидемиологични данни сочат, че свръхчувствителността на зъбите продължава определено да бъде недостатъчно добре диагностицирано и третирано болестно състояние. Много по-голям се оказва броят на хората, които въпреки че страдат от този проблем, не търсят помощта на специалист, препоръчително е диспансерно наблюдение веднъж годишно. [2, стр.2]

Симптоми: Свръхчувствителността на зъбите

се характеризира с кратка, остра болка, произтичаща от експонирания дентин. Болката се появява при температурни дразнения, при допир, осмотично или химично въздействие. Най-често болка се усеща при консумация на студени или горещи храни и напитки, както и кисело, сладко или газирано. Проблемът засяга голяма част от населението, като варира по своята тежест.

25% от населението смята, че това е особено сериозен проблем;
39% са на мнение, че тежестта му е средна по степен;
34% смята този проблем за маловажен;
2% изобщо не му обръща внимание.

Диаграма 1: Усещане на болка причинена от свръхчувствителност на зъбите

Резултати и обсъждане: Състоянието на свръхчувствителност на зъбите се поражда от оголване на шийките на зъбите или от загуба на част от зъбния емайл. По този начин, дентиновите тубули остават открити, изложени на различни външни дразнители те реагират с усещане за болка. Причини:

- неправилна техника при почистване на зъбите; употреба на четка за зъби с прекалено твърд косъм; употреба на паста за зъби с висока абразивност;
- проблеми с венците /гингивит, пародонтит/;
- периодентална оперативна намеса;
- дебели ръбове на зъбни коронки, не добре поставени или зле полирани обтурации.

Болката при почистване на зъбите може да влоши хигиената на устната кухина и да доведе до отлагане на плака в засегнатата зона. Това може да се окаже причина за поява и на още по-сериозни усложнения.

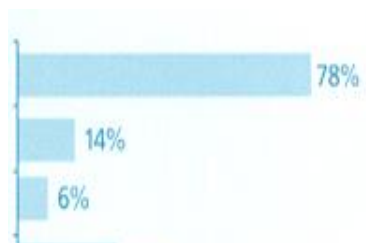
Причинените от плаката възпаления са най-често срещаните причини за заболявания на венците. Химическият контрол на плаката е важен елемент от методите, използвани за лечение на гингивити. Хлорхексидин Глюконат доказано притежава дълготрайно антиплаково действие. Стоматолозите често го използват превантивно, както и за лечението на гингивит и пародонтит.

В различна форма Хлорхексидин се предлага в различни форми за домашно ползване, но е важно да следим за Концентрацията на хлорхексидин в промивате за уста. Най-ефективният и разпространен състав за домашно ползване е 0,2%-на концентрация на хлорхексидин [3, стр.4].

Частична или цялостна зъбна протеза носят 49% от хората над 50 години. Подходящата хигиена на устната кухина играе важна, превантивна роля в живота на хората, носещи зъбна протеза. Натрупването върху зъбната протеза или ортодонтско апаратче на плака и развиващите се в нея бактерии и гъбички, може да причини гингивити и пародонтити, стоматит и образуването на кариеси по наличните зъби, както и лош дъх.

Измиването на зъбите отстранява остатъците от храна и плаката от местата, които може да се достигнат с четката за зъби, но не осигурява доброто почистване на фугите и скобите. Почистващите таблетки представляват модерно решение за почистването на зъбната протеза.

- Имат антибактериално и дезинфектиращо действие
- Предотвратяват образуването на зъбен камък и плака
- Премахват наслояванията от кафе, чай и никотин
- Унищожават 99,9 % от бактериите, причиняващи неприятен дъх.

Почистване с традиционна паста за зъби

Почистване с вода

Накисване във вода

Накисване във вода, заедно с таблетка за
почистване на зъбна протеза

Почистване със сапун

Почистване със специална паста за зъби

Диаграма 2: Методи за почистване на зъбна протеза

Много е важно да се избере подходящ начин на почистване, за да се запази зъбната протеза здрава за по-дълго време. Ползването на почистващи таблетки е особено подходящо, защото не надрасква зъбната протеза.

С просто механично почистване (например с обикновена четка за зъби) е невъзможно да се постигне необходимата чистота на зъбната протеза. От друга страна, използването на агресивни почистващи средства може да повреди повърхността на протезата. Но, при небрежно отношение по повърхността на протезата остават налепи и се развиват бактерии. Лошата хигиена на зъбната протеза, може да доведе до лек дискомфорт до сериозни заболявания в устната кухина, лош дъх в устата и възпаление на устната лигавица както и развитие на гингивит и пародонтит (пародонтоза) на останалите зъби.

Заклучение: Идеално почистената протеза подобрява качеството на живот, повишава самочувствието и подпомага работата на стоматолога и пародонтолога. Нещо повече, поддържането на оптимална хигиена между контакта на протезата и останалите зъби е профилактика срещу образуването на кариес, зъбна плака и пародонтални проблеми. Затова адекватното поведение на всеки един от нас е превантивно и навременно да обръща внимание на хигиената в устната кухина на пародонта и зъбите.

Библиография:

1. www.dr.georgiev99.com, стр.4
2. www.parodontoz.ru, стр.2
3. www.israelmedicine.ru, стр.4